

Ajalugu

Ajalooõpetuses on tähtis luua sild mineviku ja nüüdisaja sündmuste vahel, näidata, et minevikku pöördumata on raske mõista tänapäeva sündmuseid ja probleeme.

Ajalooõpetuses omandavad õpilased kultuuri- ja ajaruumis orienteerumiseks vajalikke teadmisi oma kodukoha ja maailma minevikust ning kultuuripärandist.

Õpetuse eesmärgid

Ajalooõpetusega taotletakse, et õpilane:

1. tunneb huvi mineviku vastu;
2. tunneb oma kodukoha ajalugu, Eesti ajalugu, Euroopa ning maailma ajalugu ajastut kõige enam iseloomustavate märksõnade kaudu;
3. leiab, üldistab, kasutab ajalooteavet;
4. kasutab ajaloo põhimõisteid õiges kontekstis;
5. mõistab põhjuse-tagajärje, sarnasuse-erinevuse olemust;
6. tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, kujundab ning põhjendab oma arvamust, hindab oma tegevust;
7. tunneb ja kasutab erinevaid õpivõtteid, tekstiliike ja teabeallikaid, väljendab oma teadmisi ning oskusi suuliselt ja kirjalikult.

Õppetöö rõhuasetused II kooliastmes

Õpilane:

1. omandab kujutluse ajaloost kui õppeainest.
Õppetöö käigus selgitatakse, millega aine tegeleb ning kuidas see on seotud õpilaste endi elu ning minevikuga.
2. kasutab asjakohaselt ja õiges kontekstis ajaga seotud mõisteid;
3. hindab materiaalsel keskkonda kui ajaloosündmuste peamist kandjat;
4. toob näiteid muinasaja ja vanaaja kohta;
5. mõistab vanaaja kultuuripärandi tähtsust inimkonna ajaloos;
6. mõistab, et ajaloosündmustel ja –nähtustel on põhjused ja tagajärjed, ning loob lihtsamaid seoseid mõne sündmuse näitel;
7. teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest, töötab lihtsamate allikatega;
8. väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult ning kasutab ajalookaarti.

Taotletavad õpitulemused II kooliastmes

6. klassi lõpuks õpilane:

1. selgitab oma sõnadega, mis on ajalugu ja milleks on vaja ajalugu tunda;
2. mõistab oma rolli ajaloos läbi sugupuu uurimise;
3. kasutab kontekstis aja mõistega seonduvaid sõnu;
4. oskab orienteeruda ajateljel;
5. teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest ja töötab lihtsamate allikatega;
6. kasutab ajalookaarti;
7. oskab järjestada maakeri ja inimese arengu ning oskuste täienemise olulisemaid sündmuseid;
8. tunneb Eesti muinasaega iseloomustvaid märksõnu
9. tunneb vanaaja kultuuri- ja teadussaavutusi Lähis-Idast ja Egiptusest;
10. kirjeldab Vana-Kreeka kultuuri ja eluolu iseloomulikke jooni;
11. iseloomustab eluolu ja kultuuri Rooma riigis.

Õppetöö rõhuasetused III kooliastmes

Taotletavad õpitulemused III kooliastmes

Õpilane:

1. iseloomustab ajaloo põhietappe näidete kaudu;
2. mõistab eri ajastute kultuuripanust ning iseloomustab tähtsamaid ajaloosündmusi, isikuid ja kultuurinähtusi;
3. võrdleb ajaloosündmusi ja -nähtusi, leiab sarnasusi ja erinevusi, teab põhjusi ja tagajärgi, arutleb märksõnade/küsimuste toel, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda nii suuliselt kui ka kirjalikult;
4. teab Eesti ja maailma tähtsamaid ajaloosündmusi;
5. töötab mitmesuguste ajalooallikatega;
6. töötab kaardiga;
7. asetab end minevikus elanud inimese olukorda.

7. klassi lõpuks õpilane:	8. klassi lõpuks õpilane:	9. klassi lõpuks õpilane:
<ol style="list-style-type: none"> 1. iseloomustab seisuslikku ühiskonda ; 2. kirjeldab aadlike, talupoegade, linnaelanike ja vaimulike elulaadi; 3. tunneb tähtsamaid keskaja riike ja valitsemiskorraldust; 4. iseloomustab araabia kultuuri ja usku; 5. tunneb Bütsantsi kultuurisaavutusi ja usku; 6. kirjeldab viikingite tegevust; 7. iseloomustab eestlaste eluolu muinasaja lõpul, Eesti ristiusustamist; 8. kirjeldab hariduse andmist keskajal; 9. on tuttav renessansiajastu kultuurisaavutuste ja tähtsamate isikute tegevusega; 10. teab, kuidas mõjutasid varauusaegset ühiskonda maadeavastused, tehnoloogia areng; 11. tunneb Liivi sõja aegset Eesti olustikku ja tähtsamaid isikuid.	<ol style="list-style-type: none"> 1. iseloomustab uusaegset seisuslikku ühiskonda; 2. iseloomustab valitsemiskorralduse muutusi uusajal; 3. teab, mis muutused toimusid Rootsi ja Vene ajal Eesti võimukorralduses, talurahva elus, hariduses ja kultuuris ning mis olid Põhjasõja tagajärjed Eestile; 4. iseloomustab Ameerikat koloniseerimisest Ühendriikide tekkimiseni; 5. selgitab Prantsuse revolutsiooni ning Napoleoni tegevust; 6. teab, mis muutused toimusid Euroopa poliitilisel kaardil Vestfaali rahu ning Viini kongressi tulemusena; 7. oskab eristada märksõnade abil konservatismi, liberalism, rahvuslust, sotsialismi; 8. iseloomustab koloniaalimpeeriumite tekkimist; 9. annab hinnangu orjanduse tekkele, selle laienemisele ja kaotamisele; 10. iseloomustab tööstuslikku pööret ja selle mõju inimestele; 11. tunneb 19. sajandi Eesti ala riiklikku korraldust, talurahva olukorda ja kultuuri tähtsündmusi; 12. tunneb Vene revolutsioonide mõju Ida-Euroopa rahvastele ja Venemaa riiklikule korraldusele; 13. teab Esimese maailmasõja põhisündmusi;	<ol style="list-style-type: none"> 1. näitab kaardil Esimese maailmasõja järel toimunud muutusi (Versailles' süsteem); 2. iseloomustab ning võrdleb demokraatlikku ja diktatuurset ühiskonda; 3. iseloomustab ning võrdleb Eesti Vabariigi arengut demokraatliku parlamentarismi aastail ja vaikival ajastul; 4. iseloomustab kultuuri arengut ja eluolu Eesti Vabariigis ning maailmas, nimetab uusi kultuurinähtusi ja tähtsamaid kultuurisaavutusi; 5. teab, kes olid Jossif Stalin, Benito Mussolini, Adolf Hitler, Franklin Delano Roosevelt, Konstantin Päts ja Jaan Tõnisson; 6. iseloomustab, milline oli rahvusvaheline olukord Teise maailmasõja eel, ja toob esile Teise maailmasõja puhkemise põhjusi; 7. selgitab MRP ja baaside lepingu tähtsust Eesti ajaloos; 8. iseloomustab Eesti Vabariigi iseseisvuse kaotamist; 9. oskab tuua näiteid inimõiguste rikkumisest teises maailmasõjas toob esile Teise maailmasõja tulemused ja tagajärjed; 10. iseloomustab külma sõja olemust ning toob esile selle avaldumise valdkonnad ja vormid; 11. iseloomustab demokraatlike lääneriikide arengust külma sõja ajal; 12. iseloomustab kommunistlikku ühiskonda NSV Liidu näitel ning Eesti arengut NSV Liidu koosseisus;

	<ol style="list-style-type: none"> 1. näitab kaardil Esimeses maailmasõjas osalenud riike ja sõjajärgset poliitilist kaarti; 2. selgitab Eesti iseseisvumist.	<ol style="list-style-type: none"> 13. tunneb kolmanda maailma eripärasid ja arenguid 14. toob esile kommunistliku süsteemi kokkuvarisemise põhjused ja tagajärjed; 15. analüüsib Eesti iseseisvuse taastamist ja Eesti Vabariigi arengut; 16. iseloomustab kultuuri ja eluolu 20. sajandil; 17. teab, kes olid Mihhail Gorbatšov, Boris Jeltsin, Arnold Rüütel
--	--	--